

Pensionsutvecklingsavdelningen
Stefan Granbom
Ann-Sofie Kraft Nilsson

Skatt före och från och med 66-årsåret

Det är bra att ha rätt kunskap om de ekonomiska konsekvenserna när man väljer tidpunkt för sitt uttag av pension och när man väljer att sluta sitt arbete.

Syftet med detta dokument är att reda ut de begrepp och de frågor som kan komma från personer som står inför valet mellan arbete och pension med tyngdpunkten på skatteeffekterna.

Dokumentet är inte avsett att ge svar på frågor om en enskild persons exakta skatteavdrag i olika situationer, utan då hänvisar vi till Skatteverket. På skatteverkets hemsida under [Räkna ut din skatt](#) kan den enskilde själv göra en preliminär beräkning av storleken på sitt skatteavdrag vid olika fördelning mellan förvärvsarbete och pension¹.

1 Kort sammanfattning med typexempel

Att fortsätta att arbeta istället för att ta ut pension innebär att den enskilde betalar totalt lägre skatt än om pension skulle betalas ut, eftersom förvärvsarbete generellt ger lägre skatt än pension. Personer som arbetar fr.o.m. det år personen fyller 66 år får dessutom ett ännu fördelaktigare skatteavdrag än tidigare år.

Att vänta med att ta ut sin pension är fördelaktigt ut flera aspekter. Dels ökar pensionen av fortsatt arbete dvs. mera intjänad pensionsrätt, och dels får den enskilde ett fördelaktigare skatteavdrag vid uttag av pension först från och med det år personen fyller 66 år, än om pension tas ut tidigare.

Detta kan beläggas med några typexempel:

---

¹ Under januari 2017 finns endast beräkning avseende inkomstår 2016 på Skatteverkets hemsida. En beräkning avseende inkomstår 2017 kommer sannolikt, som föregående år, finnas på plats i februari/mars 2017.

Tabell 1: Typfall²

Typfall	Ålder	Inkomst-brutto/år	Skatteavdrag/år (avrundat)	Skatt i %
1. Ta ut pension och sluta arbeta	62 år	180 000	47 200	26 %
	66 år	180 000	35 800	20 %
2. Fortsätta arbeta och inte ta ut pension	62 år	180 000	33 300	19 %
	66 år	180 000	14 000	8 %
3. Fortsätta arbeta och ta ut pension	62 år	360 000*	90 400	25 %
	66 år	360 000*	74 000	21 %
4. Fortsätta arbeta och ta ut pension	62 år	480 000**	129 900	27 %
	66 år	480 000**	109 700	23 %

* 360 000 = 180 000 lön och 180 000 pension, arbetar ca 50 %.

** 480 000 = 300 000 lön och 180 000 pension, arbetar ca 80 %.

Typexempel 1 i tabellen innebär att ta ut pension och samtidigt sluta arbeta,

Skillnad i nettopension mellan den yngre och den äldre pensionären vid en bruttoinkomst (pension) på 180 000 kronor är cirka 11 400 kronor per år eller cirka 950 kronor per månad, vilket beror på att den äldre pensionären har ett förhöjt grundavdrag än den yngre pensionären.

Typexempel 2 i tabellen innebär fortsatt arbete istället för att ta ut pension

Skillnad i nettoinkomst mellan den yngre och den äldre inkomstagaren vid samma bruttoinkomst (lön) på 180 000 kronor är cirka 19 300 kronor per år eller cirka 1 600 kronor per månad, vilket beror på att den äldre inkomstagaren har både ett förhöjt grundavdrag och ett förstärkt jobbskatteavdrag och det har inte den yngre inkomstagaren.

Den mycket låga skatten på 8 procent, som gäller från och med det kalenderår inkomstagaren fyller 66 år, kan sägas vara särskilt anmärkningsvärd om man beaktar att inkomstagaren fortsätter tjäna in ny pensionsrätt av arbete till det allmänna pensionssystemet oberoende av ålder. Man kan här tala om att skatten faktiskt är negativ – du får betalt inte bara av arbetsgivaren utan även av staten för att arbeta. Först vid en inkomst om 325 000 kronor betalas skatt som överstiger pensionsrättens värde – upp till den inkomsten kan skatten anses vara negativ.³

Typexempel 3 och 4 i tabellen innebär fortsatt arbete till viss del och samtidigt ta ut pension

Skatteavdraget för de här personerna grundas både på förvärvsinkomst och på pension och skatteavdraget görs därför enligt två olika skattekolumner. Ju större andel av den totala inkomsten som kan hänföras till arbete ju större blir också skillnaden i nettoinkomst mellan förvärvsarbete och pension. Som vid de båda förgående typexemplen är skatteavdraget även här högre för en 62-åring än för en 66-åring och nettoinkomsten skiljer sig.

² Observera att siffrorna i tabellen är avrundade och inte exakta värden.

³ Resonemanget om negativ skatt bortser från att arbetsgivaren betalar en arbetsgivaravgift på 10,21 procent av lönen.

2016-12-19

Skillnad i nettoinkomst mellan den yngre och den äldre inkomstagaren vid samma bruttoinkomst (lön och pension) på 360 000 kronor är cirka 16 400 kronor per år eller cirka 1 400 kronor per månad, vilket beror på att den äldre inkomstagaren har både ett förhöjt grundavdrag och ett förstärkt jobbskatteavdrag och det har inte den yngre inkomstagaren. Dessutom beskattas pensionen med en lägre procentsats efter 65 år.

Skillnad i nettoinkomst mellan en yngre och en äldre höginkomstagare, när den totala inkomsten är över gränsen för statlig skatt, bruttoinkomst (lön och pension) på 480 000 kronor, har samma orsaker som för de inkomstagare med lägre inkomst. Dock är skatteavdragen i procent högre i och med den högre inkomsten och att statlig skatt ska betalas på höga inkomster. Skillnaden är cirka 20 200 kronor per år eller cirka 1 700 kronor per månad för höginkomstagaren mellan 62 år och 66 år.

2 Historik

Före 2003 hade en pensionär bosatt i Sverige med en pension bestående av folkpension inklusive pensionstillskott och allmän tilläggspension på minst 6 000 kronor rätt till ett särskilt grundavdrag (SGA). Detta avdrag innebar ett högre grundavdrag och därmed en lägre skatt än den skatt en förvärvsaktiv med motsvarande inkomst hade.

I samband med att det nya pensionssystemet infördes var utgångspunkten att pensionärer skulle betala samma inkomstskatt som förvärvsaktiva.

År 2007 infördes en skattereduktion för förvärvsarbete (jobbskatteavdrag). Under de följande åren fram till idag infördes ytterligare höjningar av denna skattereduktion. Syftet med införandet var att det skulle bli mer lönsamt att arbeta. För att fler äldre skulle stanna kvar i arbetslivet infördes dessutom ett högre jobbskatteavdrag för personer som är 66 år och äldre. Skattereduktionen var utformad så att de största procentuella skattelättnaderna gick till låg- och medelinkomstagare.

För att förbättra de ekonomiska villkoren för äldre infördes år 2009 en skattelättnad i form av ett förhöjt grundavdrag för personer som vid inkomstårets ingång fyllt 65 år. Även här har det under de följande åren införts ytterligare höjningar av det förhöjda grundavdraget.

År 2016 sänktes skatten ytterligare för denna grupp. Skattereduktionerna över åren har varit utformad så att de största procentuella skattelättnaderna har gått till de med låg pension. Grundskyddet inom pensionssystemet har därigenom höjts. Yngre personer som har allmän ålderspension liksom personer som uppbär sjuk- och aktivitetsersättning har fortsatt samma skatteavdrag som tidigare. Något motiv till den högre skatten för dessa grupper finns inte angivet i propositionerna för skatteförslagen.

Konsekvensen av de båda förändringarna har dock inneburit ett avsteg från den ursprungliga tanken att samma inkomst skulle innebära samma inkomstskatt oberoende av om personen förvärvsarbetade eller var pensionär på heltid.

För pensionärer bosatta utomlands gäller andra regler som inte är åldersrelaterade.

2016-12-19

3 Faktorer som påverkar pensionsuttaget

För att kunna välja den ”rätta” uttagstidpunkten för den enskilde, krävs kunskap om vilka effekter som fortsatt arbete och ett senare pensionsuttag innebär för den enskildes ekonomi.

3.1 Senare uttag ger högre allmän pension

För en person född 1938 eller senare ger ett senare uttag högre pension. Fortsatt arbete innebär också nya pensionsrätter och bidrar också till en högre allmän pension. Det gäller både om personen arbetar istället för att gå i pension eller om personen fortsätter att arbeta vid sidan om sin pension. På alla arbetsinkomster upptill inkomsttaket tjänas ny pensionsrätt in till allmän pension med 18,5 procent⁴, även om man redan har påbörjat sitt uttag av den allmänna ålderspensionen. Det ger livsvarigt ca 110 kronor mera pension per år för varje 10 000 kronor i årslön. Den sammantagna effekten av att arbeta ytterligare ett år och ta ut pension ett år senare kan uppskattas innebära ca 7-8 procent högre allmän pension under förutsättning att det rör sig om en person som ligger över gränsen för att få garantipension.

En person född 1937 eller tidigare kan inte tjäna in några nya pensionsrätter efter det år personen fyllde 64 år.

När det gäller tjänstepensionen leder arbete efter 65 års ålder i normalfallet inte till ytterligare intjänande av pensionsrätt, men senare uttag av tjänstepension ger ändå en högre pension. Detta kan dock variera och bör kontrolleras med respektive tjänstepensionsbolag.

Olika avtal fungerar olika och den som vill veta effekten kan dels göra beräkningar på www.minpension.se och/eller fråga tjänstepensionsbolagen.

3.2 Lägre skatt vid fortsatt arbete och vid ett senare pensionsuttag för personer bosatta i Sverige

Skatteverket sammanställer varje år information om vilka förutsättningar som gäller för beräkning av skatteavdrag för det kommande inkomståret för personer bosatta i Sverige. Beräkning av skatteavdrag för inkomståret 2017 påverkas bl.a. av nivån för när statlig inkomstskatt börjar tas ut, skattereduktion för arbetsinkomst (jobbskatteavdrag) och det förhöjda grundavdraget. Dessutom påverkas skatteavdraget av årets nivå av prisbasbelopp och inkomstbasbelopp.

Skatteverket upprättar för varje kommunal skattesats tabeller över skatteavdrag för olika inkomstlägen. Skattetabellerna bygger vidare på ett antal förutsättningar som t.ex. att inkomsten under inkomståret är oförändrad och att en person enbart har den typ av inkomst som tabellen avser.

Som framgår av sammanställningen nedan är tabellerna indelade i sex olika kolumner utifrån ålder på den skattskyldige och utifrån typ av inkomst.

Från 66-årsåret skattar en löntagare i kolumn 3 medan en yngre löntagare skattar i kolumn 1. En pensionär skattar från 66-årsåret i kolumn 2 medan en yngre pensionär

---

⁴ Avdrag görs med 7 procent i allmän pensionsavgift på avgiftsunderlaget så pensionsavgiften blir 17,21 procent av avgiftsunderlaget.

2016-12-19

skattar i kolumn 6. Om en persons taxerade inkomst består av både lön och pension kommer därför skatteavdraget att göras enligt två olika kolumner.

Effekterna av skatteavdrag enligt de olika kolumnerna kan sedan följas i diagram under avsnitt 4 "Skatt före och efter 66-årsåret".

Tabell 2: Skattekolumn beroende på ålder och inkomst

⁵	Berörd skattskyldig	Typ av inkomst	Innebär att hänsyn tas till	Beskattning av inkomsten sker enligt nedanstående skattekolumn
	Inte fyllt 65 år vid inkomstårets ingång ⁶	Löner, arvoden	Allmän pensionsavgift Rätt till jobbskatteavdrag	1
	Fyllt 65 år vid inkomstårets ingång ⁷	Pensioner	Inte allmän pensionsavgift Inte rätt till jobbskatteavdrag Förhöjt grundavdrag	2
	Född 1938-senare och fyllt 65 år vid inkomstårets ingång	Löner, arvoden	Allmän pensionsavgift Rätt till dubbelt jobbskatteavdrag Förhöjt grundavdrag	3
	Född 1937 eller tidigare	Löner, arvoden	Inte allmän pensionsavgift Rätt till dubbelt jobbskatteavdrag Förhöjt grundavdrag	4
	Född 1938 eller senare	Andra pensionsgrundande ersättningar än löner	Allmän pensionsavgift Inte rätt till jobbskatteavdrag	5

⁵ Färger i kolumnen i enlighet med diagram under avsnitt 4 "Skatt före och efter 66-årsåret". Vad avser kolumn 4 och 5 saknas färg eftersom dessa kolumner inte finns med i diagrammet.

⁶ För 2017 avses person född 1952 eller senare.

⁷ För 2017 avses person född 1951 eller tidigare.

2016-12-19

Inte fyllt 65 år vid inkomstårets ingång	Pensioner	Inte allmän pensionsavgift Inte rätt till jobbskatteavdrag	6
--	-----------	---	---

3.2.1 Väsentliga skattebegrepp

Kortfattat beskrivs nedan de skatterättsliga begrepp som är viktiga för att förstå skillnader i skatt på lön och pension för olika åldersgrupper.

Grundavdrag och förhöjt grundavdrag

Skatteberäkningen utgår från den enskildes inkomst av tjänst (lön, pension m.m.). När denna eventuellt minskats med eventuella avdrag för tjänst och allmänna avdrag återstår den taxerade förvärvsinkomsten. För att därefter få fram den beskattningsbara förvärvsinkomsten minskas den taxerade förvärvsinkomsten med ett *grundavdrag*. Grundavdraget baseras på det för året gällande prisbasbeloppet och varierar med förvärvsinkomsten. Grundavdraget får dock aldrig vara högre än bruttolönen för året.

En person som vid inkomstårets ingång fyllt 65 år (dvs. kommer under inkomståret att fylla 66 år eller mera) får som tillägg till grundavdraget även ett s.k. *förhöjt grundavdrag*. Avdrag ska för dessa personer göras med summan av grundavdrag och förhöjt grundavdrag. Även det förhöjda grundavdraget baseras på prisbasbeloppet och varierar med förvärvsinkomsten.

Det förhöjda grundavdraget, påverkas dessutom inte av om en person även omfattas av jobbskatteavdrag, utan en äldre pensionär som både har pension och arbetar tillgodoräknas båda dessa avdrag.

Statlig inkomstskatt

Eventuell *statlig inkomstskatt* beräknas på den beskattningsbara förvärvsinkomsten, dvs. efter avdrag med bl.a. grundavdrag och förhöjt grundavdrag. Statlig inkomstskatt ska betalas med 20 % på den beskattningsbara förvärvsinkomsten, som överstiger 438 900 och med ytterligare 5 % på den del som överstiger 638 500 kronor (år 2017), detta oberoende av ålder.

Det förhöjda grundavdraget för personer som vid inkomstårets ingång fyllt 65 år innebär dock en lägre beskattningsbar förvärvsinkomst vid en viss given inkomst. Detta innebär i sin tur att en äldre person kan ha en högre inkomst av tjänst (lön, pension) än en yngre person innan det blir aktuellt med statlig inkomstskatt.

Kommunal inkomstskatt

Kommunal inkomstskatt består av kommunalskatt och landstingsskatt och beräknas på den beskattningsbara inkomsten i förhållande till kommunal skattesats i respektive hemortskommun.

Allmän pensionsavgift

Allmän pensionsavgift betalas med 7 % på avgiftsunderlaget. Allmän pensionsavgift betalas inte av personer födda 1937 eller tidigare. Den betalas inte heller för pensionsinkomster om pensionären är född 1938 eller senare, och inte heller vid pensionsgrundande inkomster understigande 42,3 % av prisbasbeloppet.

2016-12-19

Övriga avdrag som fastighetsavgift, kyrkoavgift, begravningsavgift m.fl. görs på samma sätt för alla skattskyldiga och beskrivs därför inte här.

Skattereduktion

Innan slutlig skatt kan beräknas görs vissa skattereduktioner bl.a. skattereduktion för allmän pensionsavgift och skattereduktion för arbetsinkomster.

Skattereduktion för allmän pensionsavgift görs med den avgift som beräknats för den aktuella personen.

Skattereduktion för arbetsinkomst (jobbskatteavdrag) är beroende av arbetsinkomstens storlek och räknas endast av mot den kommunala inkomstskatten. Skattereduktion för arbetsinkomst är dessutom högre för den som fyllt 65 år vid inkomstårets ingång, (förstärkt jobbskatteavdrag).

3.3 Skatt för personer bosatta utanför Sverige

En pensionär som bor i ett annat land och som får pension från Sverige kan av Skatteverket anses obegränsat skattskyldig, vilket innebär att beskattning sker enligt de regler som gäller för bosatta i Sverige. När Skatteverket fattar sitt beslut utgår man bl.a. ifrån om en person har familj eller fastighet kvar i Sverige och hur lång tid personen bott utanför Sverige m.m. Skatteverket kan ge en mer uttömmande information i detta hänseende.

En pensionär som inte anses ha väsentlig anknytning till Sverige är begränsat skattskyldig och betalar därför särskild inkomstskatt (SINK). Det är en definitiv skatt på 20 procent, vilket innebär att någon självdeklaration inte behöver lämnas in för inkomståret. En person som uppfyller förutsättningarna för SINK har möjlighet att i stället begära att bli beskattad enligt inkomstskattelagen. Närmare information om eventuella fördelar med detta fås av Skatteverket.

Med vissa länder finns specifika skatteavtal som förhindrar dubbelbeskattning. Vilket land som har beskattningsrätten kan variera, men det kan förekomma att pensionen enbart beskattas i bosättningslandet oberoende av vem som betalar ut den. Denna skatt kan vara fördelaktigare för pensionären än skatteavdrag enligt svenska regler. SINK skatten blir då beslutat med 0 %.

I de fall pensionären är begränsat skattskyldig har åldern ingen betydelse för skatteavdraget.

En pensionär som funderar på att flytta till ett annat land än Sverige kan vända sig till Skatteverket för att få mer kunskap om hur den svenska skatten på pensionen blir efter utvandring. Motsvarande myndighet i det aktuella landet kan sedan informera om eventuellt skatteavdrag i det landet.

3.4 Företagets avgifter för anställd

En arbetsgivare betalar in en viss procentsats av en persons arbetsinkomster. Arbetsgivaravgiften är i normalfallet 31,42 % på den anställdes bruttolön. För arbetstagare födda 1938 och senare och som fyllt 65 år vid inkomstårets ingång betalar arbetsgivaren enbart ålderspensionsavgiften på 10,21%. För personer födda 1937 eller tidigare betalas endast särskild löneskatt på 6,15 procent.

2016-12-19

Dessa lägre avgifter för personer som fyllt 65 år vid inkomstårets ingång kan i sig vara en drivkraft för arbetsgivaren att både behålla eller nyanställa äldre arbetskraft.

3.5 Egenföretagares personliga avgifter

En företagare som driver enskild näringsverksamhet måste betala egna personliga socialavgifter, som bl.a. ålderspensionsavgift, sjukförsäkringsavgift och föräldraförsäkringsavgift, på sammanlagt 28,97 %.

Om egenföretagaren är:

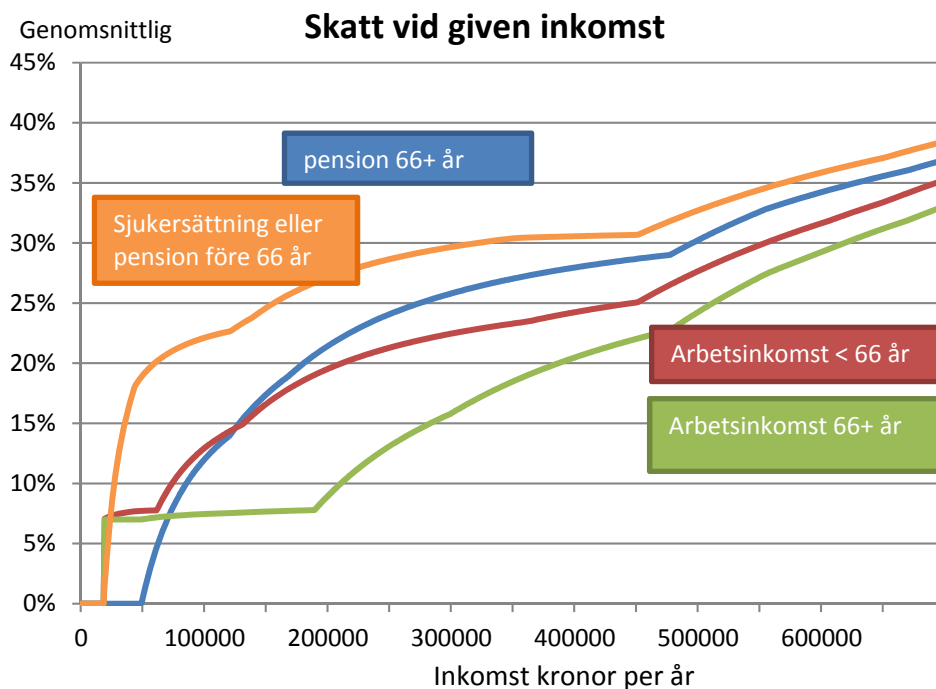
- född 1938-1951
- född 1952 eller senare (fyllt 61 år) och har tagit ut hel allmän ålderspension inklusive premiepension under hela inkomståret

behöver han/hon som driver enskild näringsverksamhet endast betala ålderspensionsavgiften på 10,21 %. Till detta kommer en särskild löneskatt på 6,15 procent, införd 2016. Sammantaget betalar företagaren som driver enskild näringsverksamhet och uppfyller ovanstående villkor således endast 16,36 procent i skatter och avgifter.

4 Skatt före och efter 66-årsåret

Det framgår av tidigare avsnitt att pensionärer betalar olika stor skatt beroende på om personen fyllt 65 år vid inkomstårets ingång eller inte. Skatten är även olika om en person arbetar före och efter denna tidpunkt. Nedan finns ett diagram för vad genomsnittlig skatt är för år 2017 vid olika inkomster och vid olika åldrar.

Diagram 1: Skatt vid given inkomst

Högst skatt betalar den som har sjukersättning eller pension och som inte fyllt 65 år vid inkomstårets ingång (orange markering). Det är samtidigt även den skatt som gällde

2016-12-19

historiskt för pensionärer med allmän pension före 2009 då det förhöjda grundavdraget för personer äldre än 65 år infördes. En pensionär som är på sitt 66:e år eller äldre, och som har mindre än 50 000 kronor per år, betalar ingen skatt (blå markering). En sådan pensionär har ett förhöjt grundavdrag som innebär en lägre skatt än den som gäller för en yngre pensionär. (Se vidare i Bilaga 2 över skatteskillnader för pensionärer.)

Lägst skatt betalar den som har arbetsinkomst och som fyllt 65 år vid inkomstårets ingång (grön markering). Upp till 196 000 kronor per år i arbetsinkomst betalar en sådan person som mest 8 procent i skatt. Orsaken till den lägre skatten är att den som har arbetsinkomst får ett jobbskatteavdrag. Den som fyllt 65 år vid inkomstårets ingång har dessutom ett förhöjt jobbskatteavdrag.

Upp till en arbetsinkomst på 325 000 kronor per år för en person som är 66 år och äldre kan skatten ses som negativ, dvs. staten betalar skattemedel till den som arbetar. Det bakomliggande resonemanget är att en person som arbetar fr.o.m. sitt 66:e levnadsår betalar, en genomsnittlig skatt som upp till en inkomst på 325 000 kronor är lägre än 17,21 procent och får samtidigt en pensionsrätt på just 17,21 procent. Å andra sidan har man vid ett sådant resonemang inte tagit hänsyn till arbetsgivaravgiften på 10,21 procent, som helt går till ålderspension som också kan ses som en kostnad för den enskilde. Arbetsgivaravgiften betalas visserligen av arbetsgivaren men arbetstagaren ”betalar” samtidigt avgiften med lägre lön. Med det synsättet – att arbetstagaren betalar arbetsgivaravgiften på 10,21 och får en pensionsrätt på 17,21 procent – kan skatten inte ses som negativ. Pensionsrätterna på 17,21 procent får arbetstagaren ut i form av en framtida högre allmän pension. Det ger livsvarigt ca 110 kronor mer i pension per år för varje 10 000 kronor i årslön.

De som har arbetsinkomster betalar allmän pensionsavgift på 7 procent, en avgift som sedan får dras av från skatten. I exemplet har det antagits en skattesats på 31,60 procent, inklusive en kyrko- och begravningsavgift på 1,20 procent. Som framgår av diagrammet får en person under 66 år en högre skatt vid ca 452 100⁸ vilket beror på att personen då börjar betala statlig inkomstskatt. En äldre person börjar betala statlig inkomstskatt vid en något högre arbetsinkomst ca 478 200⁹, vilket har sin grund i det förhöjda grundavdraget för dessa äldre personer.

En person som arbetar istället för att ta ut pension kommer, som vi kan se av diagrammet, dock alltid att betala en lägre skatt för motsvarande storlek på inkomst. Detta får vägas mot värdet av den ledighet som helt eller delvist uttag av pension innebär för den blivande pensionären.

Nedan finns ett diagram för hur skatten skiljer sig åt för den pensionär som fyllt 65 år vid inkomstårets ingång och den som inte gjort det. Störst är skillnaden i skatt vid en inkomst runt ca 50 000 kronor för den som har pension (19 procentenheter). Den äldre pensionären betalar lägre skatt än den yngre.

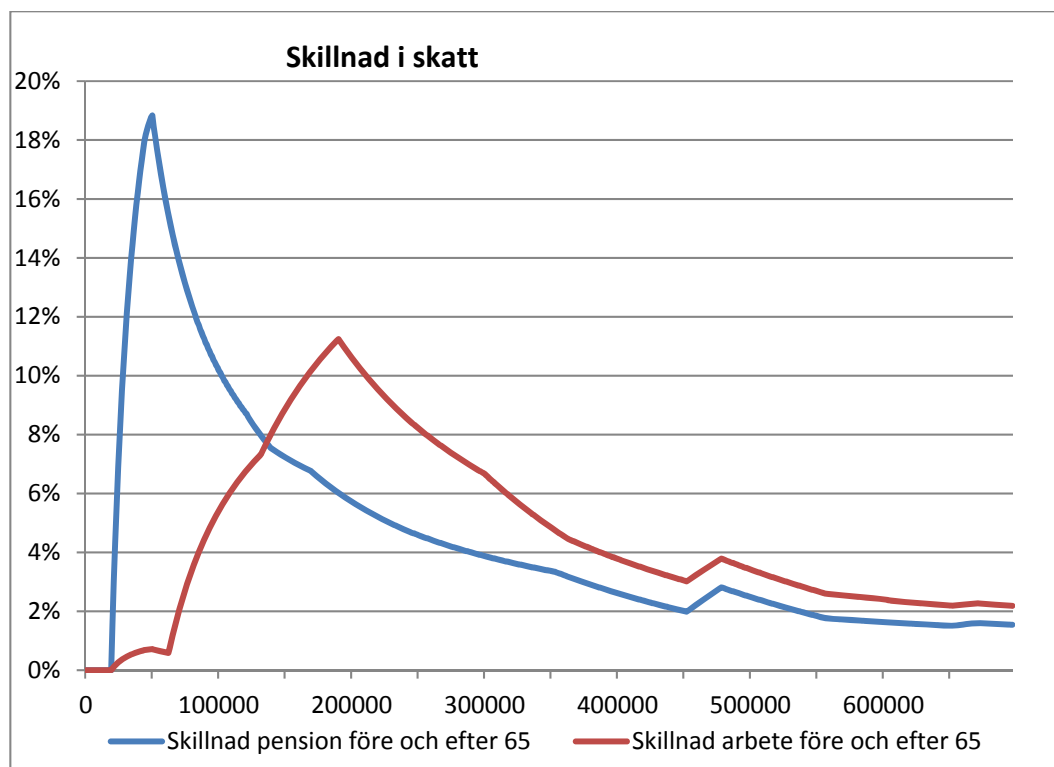
⁸ Efter avdrag med grundavdrag motsvarar 452 100 den beskattningsbara inkomst på 438 900 som nämns under avsnitt ”statlig inkomstskatt” på sid. 5.

⁹ Efter avdrag med grundavdrag och förhöjt grundavdrag motsvarar 478 200 den beskattningsbara inkomst på 438 900 som nämns under avsnitt ”statlig inkomstskatt” på sid. 5.

2016-12-19

Den som arbetar och fyllt 65 år vid inkomstårets ingång betalar också lägre skatt jämfört med den som arbetar och är yngre. Störst är skillnaden vid ca 190 000 kronor i inkomst (11 procentenheter).

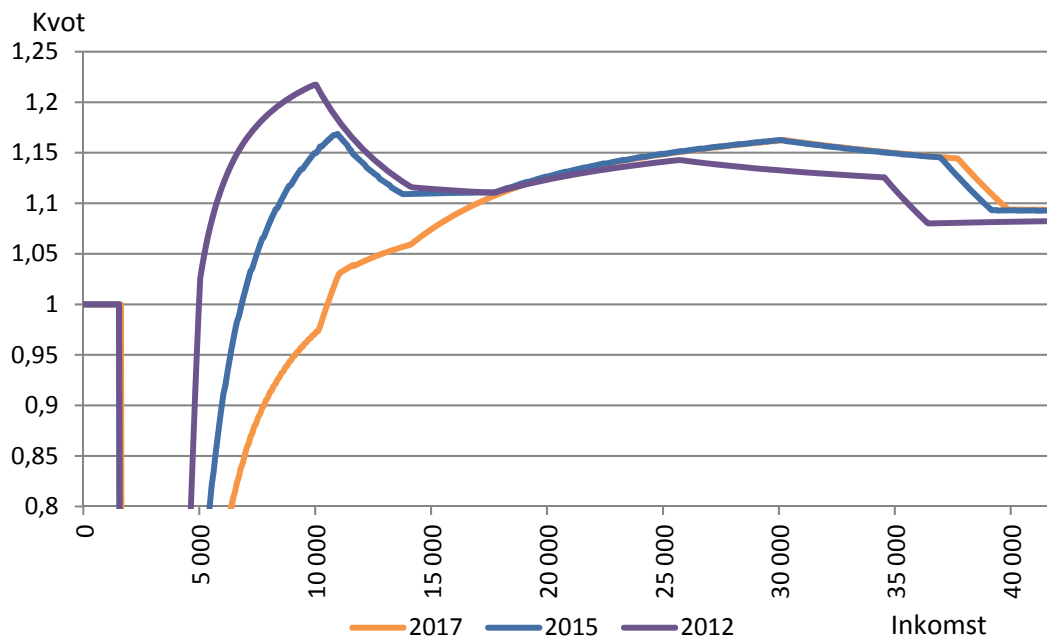
Diagram 2: Skillnader i skatt

En utgångspunkt när pensionssystemet utformades var att skatten skulle vara lika på lön och pension. Därifrån har det gjorts avsteg genom jobbskatteavdraget från år 2007 och framåt samt sänkt skatt för pensionärer. Upp till en årsinkomst om 125 000 kronor för år 2017 är det lägre skatt på en pension för en pensionär 66 år och över jämfört med en löntagare med samma inkomst som är under 66 år. Det innebär till exempel att säsongarbetare som har relativt låga årsinkomster får betala högre skatt jämfört med pensionärer med samma årsinkomst. Att skatten för låga pensionsinkomster har sänkts relativt kraftigt innebär att grundskyddet inom pensionssystemet har höjts. Om det däremot är årsinkomster som är högre än 125 000 kronor är det lägre skatt för löntagare under 66 år än för pensionärer som är 66 år och över. Dessa löntagare har en mer gynnsam beskattning jämfört med pensionärer givet inkomst. Löntagare som blir 66 år eller äldre har dock, som tidigare visats, den mest gynnsamma beskattningen.

Diagrammet nedan visar kvoten mellan skatt för pensionärer 66 år eller äldre och skatt för löntagare under 66 år. En kvot över talet ett visar högre skatt för pensionärer och en kvot under ett visar lägre skatt för pensionärer, 66 år eller äldre, jämfört med en löntagare som är under 66 år. Före år 2007 var denna kvot 1,0 för alla inkomster/pensioner. De olika linjerna anger vilket år som avses.

2016-12-19

Diagram 3: Skillnad i skatt mellan pensionärer (66+) och löntagare under 66 år**Korta fakta utifrån de ovan redovisade diagrammen:**

- En genomsnittlig pensionär, som fyllt 65 år vid inkomstårets ingång, får cirka 7 procentenheter lägre skatt på sin pension än en yngre pensionär.
- En genomsnittlig arbetstagarare, som fyllt 65 år vid inkomstårets ingång, får cirka 6-7 procentenheter lägre skatt på arbete än en yngre arbetstagarare.
- På arbetsinkomster betalar, den som fyllt 65 år vid inkomstårets ingång endast 8 procent i skatt på inkomster upp till 196 000 kr.
- Upp till en årsinkomst om 125 000 kronor är det lägre skatt för pensionärer, som är 66 år eller äldre, jämfört med löntagare som är under 66 år. Över denna gräns är det högre skatt för pensionärer än löntagare.

2016-12-19

5 Tjänstepensionens påverkan på skatten

Tjänstepension livsvarigt respektive på 5 år

En person som tar ut sin tjänstepension på fem år istället för livsvarigt får ut ett högre belopp de fem första åren och inget därefter. I nedanstående tabell visar olika typfall som har tjänstepension via ITP (Alecta) samt allmän pension och i vilken mån det totalt utbetalda tjänstepensionsbeloppet påverkas av valet av utbetalningstid (nuvärdesberäknat med diskonteringsränta 0,4 procent reall). De allra flesta tjänar på att ta ut sin tjänstepension livsvarigt.

Tabell 3: Typfall med tjänstepension

Typfall	Allmän pension	<i>Tjänstepension livsvarigt</i>	Nuvärde tjänstepension kvinnor	Nuvärde tjänstepension män
Genomsnittlig person	10900	3450	835 621	797 398
Före detta höginkomstagare	15200	9232	2 236 074	2 133 791
	Allmän pension	<i>Tjänstepension 5 år</i>		
Genomsnittlig person	10900	11961	711 964	711 964
Före detta höginkomstagare	15200	32095	1 910 417	1 910 417

Av tabellen framgår att en person som tar ut sin tjänstepension på fem år får lägre tjänstepension jämfört med den som tar ut den livsvarigt, 15 procent lägre för kvinnor och 11 procent lägre för män. Skillnaden mellan könen beror på att kvinnor lever längre.

Eftersom det ackumulerade beloppet är lägre när tjänstepensionen tas ut på fem år blir skatten också lägre, men bara några procents skillnad. En höginkomstagare får dock betala högre skatt ackumulerat om tjänstepensionen tas ut på fem år istället för livsvarigt eftersom höginkomsttagaren då får betala statlig inkomstskatt. En sådan person får betala något högre ackumulerad skatt trots att personen får ett ackumulerat lägre tjänstepensionsbelopp.

En person som har en mycket kort livslängd efter 65-års dagen skulle dock kunna tjäna på att ta ut sin tjänstepension på kort tid.

2016-12-19

6 Bilagor

Bilaga 1

Vanliga frågor

Stämmer det att skatten på pensionen blir lägre om jag väntar med att ta ut min pension?

Ja skatteavdraget blir lägre på pension från och med det kalender år du fyller 66 år.

Stämmer det att jag får betala lägre skatt om jag fortsätter jobba efter 65 års ålder?

Stämmer det att om jag tar ut pension vid 61 års ålder och ändå fortsätter att arbeta, får jag jobbskatteavdrag på både lön och pension?

Hur ser jag till att jag inte betalar för lite skatt det år jag tar ut pension?

Stämmer det att min arbetsgivare får betala lägre avgifter nu när jag är över 65 år?

2016-12-19

Bilaga 2 Tabell för hur stor skatteskillnaden är för dem som har pension för år 2017, antagen skattesats 31,60 procent.

Årsinkomst	Skatt pensionär 66+	Skatt pensionär 61-65	Skillnad per år	Skillnad per månad
50000	32	9448	9417	785
60000	2402	11976	9575	798
70000	4772	14504	9733	811
80000	7142	17032	9891	824
90000	9543	19560	10017	835
100000	11913	22088	10175	848
110000	14283	24616	10333	861
120000	16653	27144	10491	874
130000	19687	30178	10491	874
140000	22815	33338	10523	877
150000	25975	36814	10839	903
160000	29135	40290	11155	930
170000	32327	43766	11439	953
180000	35803	47242	11439	953
190000	39279	50718	11439	953
200000	42755	54194	11439	953
210000	46231	57670	11439	953
220000	49707	61146	11439	953
230000	53183	64622	11439	953
240000	56659	68098	11439	953
250000	60103	71574	11471	956
260000	63548	75050	11502	959
270000	66992	78526	11534	961
280000	70436	82002	11566	964
290000	73881	85478	11597	966
300000	77325	88954	11629	969
310000	80770	92430	11660	972
320000	84214	95906	11692	974
330000	87658	99382	11724	977
340000	91103	102858	11755	980

2016-12-19

350000	94547	106334	11787	982
360000	97992	109589	11597	966
370000	101436	112749	11313	943
380000	104880	115909	11028	919
390000	108325	119069	10744	895
400000	111769	122229	10460	872